

INSTRUCȚIUNE
privind elaborarea și implementarea Planului educațional individualizat pentru elevii cu
cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ primar și secundar general

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea privind elaborarea și implementarea Planului educațional individualizat pentru elevii cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ primar și secundar general (în continuare – Instrucțiunea) stabilește cadrul metodologic și procedural pentru elaborarea, implementarea, monitorizarea, revizuirea și actualizarea Planului educațional individualizat.
2. Prezenta Instrucțiune este elaborată în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr.152/2014, cu modificările și completările ulterioare; Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2023; Statutului Instituției Publice Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1042/2023; Cadrului de Referință al Curriculumului Național, aprobat prin ordinul MEC nr. 1272/2025, Concepției dezvoltării curriculumului școlar, aprobată prin ordinul MEC nr.55/2025, Metodologiei de elaborare a curriculumului disciplinar, aprobată prin ordinul MEC nr. 2085/2025.
3. Planul educațional individualizat (în continuare PEI) reprezintă un instrument de planificare și coordonare a procesului educațional, precum și a intervențiilor de abilitare și reabilitare, structurate pe domeniile de dezvoltare ale elevului. Acesta se elaborează pentru fiecare elev cu cerințe educaționale speciale, pentru o perioadă de un an de studiu, în conformitate cu necesitățile individuale ale acestuia, și poate fi revizuit sau actualizat în funcție de rezultatele implementării. Elaborarea PEI devine obligatorie imediat după confirmarea de către Structura teritorială de asistență psihopedagogică a cerințelor educaționale speciale ale elevului, în baza rezultatelor evaluării complexe.
4. Scopul PEI este de a facilita incluziunea educațională și de a sprijini dezvoltarea armonioasă a elevului cu cerințe educaționale speciale, prin intervenții eficiente care asigură progresul pe domeniile de dezvoltare: fortificarea sănătății și dezvoltarea fizică, limbajul și comunicarea, dezvoltarea cognitivă, precum și dezvoltarea personală, emoțională și socială, prin valorificarea potențialului individual și utilizarea strategiilor, resurselor, tehnologiilor și serviciilor adecvate.
5. Instrucțiunea se adresează cadrelor didactice, personalului de conducere din instituțiile de învățământ, organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, structurilor teritoriale de asistență psihopedagogică, precum și părinților/reprezentanților legali, responsabili de elaborarea, implementarea, monitorizarea și revizuirea PEI.
6. PEI asigură organizarea și coordonarea procesului educațional și a intervențiilor individualizate pentru elevul cu cerințe educaționale speciale, prin:
 - 6.1. facilitarea accesului echitabil la educație și incluziunea în medii comune, precum și identificarea punctelor forte și a nevoilor de sprijin pentru dezvoltarea armonioasă și pregătirea tranziției către următorul nivel de învățământ;
 - 6.2. stabilirea scopurilor și obiectivelor educaționale pe domenii de dezvoltare, pe termen scurt și mediu;
 - 6.3. planificarea și implementarea intervențiilor individualizate prin utilizarea resurselor disponibile și asumarea responsabilităților de către toți actorii implicați, inclusiv părinții/reprezentanții legali;
 - 6.4. asigurarea colaborării între cadrele didactice, specialiști și părinți/reprezentanți legali, precum și monitorizarea, evaluarea și ajustarea periodică a intervențiilor și progresului elevului.

Secțiunea 1. Termeni și concepte de bază

7. În sensul prezentei instrucțiuni, noțiunile principale utilizate au următoarea semnificație:
- 7.1.*adaptări curriculare* - presupune identificarea și utilizarea strategiilor de predare-învățare-evaluare care asigură progres în dezvoltarea elevului cu cerințe educaționale speciale, pentru asigurarea finalităților educaționale conform curriculumului general;
- 7.2.*Comisia multidisciplinară instituțională* - echipă de coordonare generală a dezvoltării educației incluzive la nivel de instituție de învățământ;
- 7.3.*cerințe educaționale speciale* - necesități educaționale ale elevului, care implică o școlarizare adaptată particularităților individuale sau caracteristice unei dizabilități ori tulburări de învățare, precum și o intervenție specifică prin acțiuni de reabilitare sau recuperare corespunzătoare;
- 7.4.*Centrul de Resurse pentru Educația Incluzivă (CREI)* - o structură internă a instituției de învățământ general, care oferă servicii extinse de suport educațional și specializat copiilor/elevilor, în vederea promovării incluziunii socio-educaționale și asigurării participării tuturor copiilor/elevilor la procesul educațional;
- 7.5.*curriculum general cu adaptări ale strategiilor de predare-învățare-evaluare (CGA)* - curriculum la o disciplină școlară, în care se realizează corelarea cu potențialul copilului sau elevului cu cerințe educaționale speciale, finalitățile educaționale rămânând neschimbate;
- 7.6.*curriculumul modificat (CM)* - presupune modificarea finalităților educaționale și a conținuturilor din curriculumul general, precum și adaptarea tehnologiilor de predare, învățare și evaluare, în funcție de potențialul și particularitățile de dezvoltare ale elevului;
- 7.7.*echipa PEI* - reprezintă grupul de persoane responsabile de elaborarea, implementarea, monitorizarea și revizuirea planului, incluzând toți specialiștii care asistă elevul: dirigintele elevului pentru care se elaborează PEI, cadrele didactice, cadrul didactic de sprijin, psihologul, psihopedagogul, logopedul, precum și alți specialiști, la necesitate (de exemplu, asistentul medical din instituție sau asistentul personal).

Secțiunea 2. Principiile și funcțiile de elaborare și implementare a Planului educațional individualizat

8. Procesul de elaborare a Planului educațional individualizat se realizează în baza următoarelor principii, menite să asigure incluziunea, echitatea și calitatea procesului educațional:
- 8.1.*Principiul individualizării* - vizează adaptarea procesului educațional la particularitățile fiecărui elev, ținând cont de nivelul de dezvoltare, potențialul, ritmul și stilul de învățare, interesele și nevoile acestuia, astfel încât intervențiile să răspundă specificului individual.
- 8.2.*Principiul centrării pe nevoile elevului* – orientează întregul demers educațional către necesitățile și potențialul elevului, în vederea asigurării progresului și atingerii nivelului maxim posibil de dezvoltare.
- 8.3.*Principiul accesului echitabil la educație* – garantează participarea fiecărui elev la procesul educațional în medii incluzive, cu asigurarea șanselor egale de învățare și valorificare a potențialului propriu.
- 8.4.*Principiul colaborării* – implică cooperarea continuă între toți actorii educaționali implicați (cadre didactice, specialiști, familie), pentru asigurarea coerenței, continuității și eficienței intervențiilor.
- 8.5.*Principiul continuității educaționale* - asigură menținerea progresului și sprijinirea tranziției elevului între nivelurile de învățământ, precum și accesul la forme ulterioare de educație și formare.
9. PEI are rolul de a individualiza procesul educațional pentru fiecare copil, în funcție de nevoile și potențialul său, având următoarele funcții:
- 9.1. identificarea și prioritizarea necesităților de intervenție educațională și non-educațională pentru asigurarea dezvoltării individualizate a copilului;
- 9.2. organizarea procesului educațional pentru elevul cu cerințe educaționale speciale, asigurându-i acces echitabil la educație în medii comune de învățare;

- 9.3.stabilirea scopului și obiectivelor educaționale și de abilitare/reabilitare pe domenii de dezvoltare, pe termen scurt, mediu și lung;
- 9.4.planificarea intervențiilor individualizate pentru sprijinirea elevului;
- 9.5.asigurarea colaborării între toți specialiștii și persoanele implicate în procesul de asistență a elevului;
- 9.6.distribuirea responsabilităților în funcție de resursele disponibile (umane, materiale și de timp), inclusiv către părinți/reprezentanți legali;
- 9.7.monitorizarea, evaluarea și reevaluarea proceselor de asistență individualizată și a impactului acestora asupra dezvoltării elevului.

Capitolul II. Etapele elaborării Planului educațional individualizat

Secțiunea 1. Constituirea echipei PEI

10. Procesul de elaborare a PEI se desfășoară în patru etape succesive, fiecare având un rol esențial în asigurarea coerenței și eficienței intervenției educaționale, precum și în adaptarea continuă a sprijinului educațional la nevoile reale ale elevului, după cum urmează: constituirea echipei, elaborarea PEI, implementarea PEI, monitorizarea, revizuirea și actualizarea PEI.
11. Echipa PEI asigură o abordare integrată și coerentă a intervențiilor și se constituie prin ordinul directorului instituției de învățământ general, în conformitate cu recomandările CMI, necesitățile copilului și resursele instituției.
12. În componența echipei PEI se includ toți specialiștii implicați în asistarea elevului, după cum urmează: dirigintele elevului pentru care se elaborează PEI, cadrele didactice de la clasă, cadrul didactic de sprijin, psihologul, psihopedagogul, logopedul, precum și alți specialiști, după necesitate (de exemplu: asistentul medical din instituție, asistentul personal).
13. În calitate de membri ai echipei PEI pot fi incluși, după necesitate, și alți specialiști, precum asistentul social comunitar, în situațiile în care elevul provine dintr-o familie aflată în risc, sau specialistul în terapii ocupaționale, în cazul în care elevul beneficiază de astfel de servicii în cadrul altor structuri comunitare.
14. Coordonatorul echipei PEI poate fi dirigintele clasei în care învață elevul sau cadrul didactic de sprijin și este responsabil de organizarea, coordonarea și monitorizarea procesului de elaborare, implementare a Planului educațional individualizat, asigurând colaborarea între cadrele didactice, specialiști și părinți/reprezentanți legali, precum și revizuirea/actualizarea acestuia în funcție de progresul elevului.

Responsabilități în procesul de elaborare și implementare a PEI

15. Responsabilitățile în procesul de elaborare și implementare a PEI sunt distribuite între administrația instituției, cadrele didactice și specialiștii implicați, fiecare având un rol esențial în sprijinirea dezvoltării elevului.
16. Administrația instituției asigură cadrul organizatoric și normativ necesar pentru:
 - 16.1. aprobarea componenței echipelor PEI, în baza propunerilor Comisiei multidisciplinare instituționale și în funcție de necesitățile individuale ale elevilor și resursele disponibile;
 - 16.2. desemnarea specialistului responsabil de coordonarea activității echipelor PEI și de monitorizarea procesului de elaborare și implementare a acestuia;
 - 16.3. facilitarea colaborării între cadrele didactice, specialiști și părinți/reprezentanți legali în procesul de planificare, elaborare, implementare, monitorizare, revizuire și actualizare a PEI, în conformitate cu recomandările formulate de SAP;
 - 16.4. examinarea și aprobarea PEI în cadrul Consiliului profesoral al instituției, în termen de maximum 30 de zile de la recepționarea Raportului de evaluare complexă a dezvoltării elevului (pentru primul an de elaborare), precum și la începutul fiecărui an de studii (pentru elevii care au beneficiat anterior de PEI), cu asigurarea respectării cerințelor metodologice;
 - 16.5. validarea, prin ordin, a deciziei Consiliului profesoral privind aprobarea PEI și/sau a modificărilor rezultate din procesul de revizuire sau actualizare a acestuia;

- 16.6. evaluarea activității cadrelor didactice și a specialiștilor implicați în implementarea PEI, în raport cu gradul de realizare a obiectivelor și progresul înregistrat de elev;
- 16.7. monitorizarea implicării părinților/reprezentanților legali și a elevului în procesul de implementare a PEI, precum și în activitățile de sprijin și colaborare educațională.
17. Comisia multidisciplinară instituțională, în temeiul prevederilor pct.16 din Regulamentul-cadru de funcționare a CMI, aprobat prin ordinul MEC nr. 1493 din 22.08.2025, organizează și coordonează asistența individualizată a elevilor cu cerințe educaționale speciale, având următoarele atribuții:
 - 17.1. înaintarea către directorul instituției a propunerilor privind componența nominală a echipelor PEI pentru fiecare elev, în funcție de necesitățile educaționale și serviciile de suport necesare;
 - 17.2. prezentarea Raportului de evaluare/reevaluare complexă a dezvoltării fiecărui elev cu cerințe educaționale speciale spre examinare în cadrul ședinței echipei PEI, în vederea stabilirii intervențiilor educaționale adecvate;
 - 17.3. oferirea suportului metodologic și consultanță echipelor PEI pe parcursul procesului de proiectare, implementare și monitorizare a planurilor educaționale individualizate;
 - 17.4. examinarea Planurilor educaționale individualizate, asigurarea conformității acestora cu necesitățile educaționale ale elevilor și înaintarea acestora către Consiliul profesoral spre examinare și aprobare, conform procedurilor instituționale;
 - 17.5. coordonarea prestării serviciilor de asistență individualizată a elevilor cu cerințe educaționale speciale, atât în cadrul lecțiilor, cât și în CREI, prin corelarea acestora cu orarul școlar și planurile de intervenție stabilite;
 - 17.6. monitorizarea implementării PEI, inclusiv a progresului individual al elevilor cu cerințe educaționale speciale, prin urmărirea aplicării măsurilor de sprijin și a adaptărilor curriculare, psihopedagogice și ambientale stabilite;
 - 17.7. organizarea, cel puțin o dată pe semestru, a ședințelor echipei PEI pentru analiza evoluției elevilor, revizuirea și actualizarea documentului, precum și pentru luarea deciziilor privind ajustarea intervențiilor;
 - 17.8. facilitarea planificării și implementării acțiunilor specifice etapelor de tranziție ale elevului între nivelurile de studiu, inclusiv pregătirea pentru continuarea parcursului educațional.
18. Dirigintele clasei/coordonatorul echipei PEI are următoarele responsabilități:
 - 18.1. colectarea și transmiterea către echipa PEI a informațiilor relevante privind punctele forte, necesitățile, interesele și particularitățile de învățare ale elevului, în vederea fundamentării intervențiilor educaționale;
 - 18.2. coordonarea procesului de elaborare a adaptărilor psihopedagogice, asigurând coerența acestora cu finalitățile PEI și progresul individual al elevului;
 - 18.3. formularea recomandărilor privind adaptările de mediu (ambientale) necesare pentru participarea optimă a elevului la procesul educațional și monitorizarea aplicării acestora în mediul școlar;
 - 18.4. coordonarea stabilirii finalităților de învățare adaptate cerințelor educaționale speciale ale elevului, în corelare cu curriculumul individualizat și potențialul acestuia;
 - 18.5. analiza, împreună cu cadrele didactice de la clasă, a eficienței strategiilor și tehnologiilor didactice individualizate, precum și diseminarea bunelor practici în rândul acestora;
 - 18.6. examinarea periodică, împreună cu cadrele didactice și specialiștii implicați, la începutul fiecărui semestru, a nivelului de realizare a finalităților și competențelor prevăzute în PEI și curriculumul individualizat, cu formularea de recomandări de ajustare;
 - 18.7. menținerea unei comunicări continue și eficiente cu părinții/reprezentanții legali ai elevului, cadrele didactice de la disciplinele de studiu și cadrele didactice de sprijin, în vederea asigurării continuității intervențiilor educaționale.
19. Cadrul didactic la disciplina școlară are următoarele responsabilități:
 - 21.1. furnizarea informațiilor relevante privind rezultatele evaluării competențelor elevului la disciplina de studiu, contribuind la identificarea punctelor forte și a necesităților acestuia;

- 21.2. participarea la procesul de elaborare, implementare, monitorizare, revizuire și actualizare a PEI, în calitate de membru al echipei;
- 21.3. elaborarea curriculumului modificat la disciplina de studiu, în funcție de competențele elevului, cu ajustarea finalităților educaționale, a conținuturilor și a strategiilor de predare-învățare-evaluare la potențialul acestuia;
- 21.4. corelarea proiectării didactice (de lungă și de scurtă durată) cu prevederile PEI, prin stabilirea obiectivelor specifice și a unităților de competență pentru elevul cu cerințe educaționale speciale;
- 21.5. identificarea și utilizarea celei mai adecvate strategii de predare-învățare și tehnologii didactice la disciplina de studiu, care să asigure progresul în dezvoltarea elevului;
- 21.6. determinarea și aplicarea strategiilor de evaluare adaptate necesităților elevului;
- 21.7. identificarea și utilizarea resurselor necesare pentru realizarea finalităților stabilite;
- 21.8. oferirea consultanței elevului și părinților/reprezentanților legali în parcurgerea demersului educațional la disciplina de studiu;
- 21.9. crearea unui cadru relațional adecvat în clasă, favorizând interacțiunea pozitivă cadru didactic-elev și elev-elev;
- 21.10. colaborarea cu toți specialiștii implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, revizuirea și actualizarea PEI, precum și cu părinții/reprezentanții legali ai elevului.
22. Cadrul didactic de sprijin facilitează incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional prin:
 - 22.1. participarea la procesul de elaborare, implementare, monitorizare, revizuire și actualizare a PEI, în calitate de coordonator al echipei;
 - 22.2. organizarea și desfășurarea asistenței individualizate elevului cu cerințe educaționale speciale, în clasă, în CREI sau în alte structuri ale instituției;
 - 22.3. sprijinirea elevului în realizarea activităților de învățare, în coordonare cu dirigintele, cadrele didactice de la clasă, prin adaptarea sarcinilor și oferirea de suport diferențiat;
 - 22.4. elaborarea și implementarea Planului de intervenție individualizat (PII) în cadrul procesului de asistență educațională, în corelare cu obiectivele stabilite în PEI;
 - 22.5. monitorizarea evoluției elevului în raport cu finalitățile de învățare stabilite în PEI, în coordonare cu dirigintele, cadrul didactic la clasă;
 - 22.6. facilitarea atingerii finalităților prevăzute în PEI prin planificarea și realizarea obiectivelor specifice din PII, consemnând rezultatele și progresele elevului în fișa de monitorizare;
 - 22.7. colaborarea cu toți specialiștii implicați în procesul PEI, precum și cu părinții/reprezentanții legali ai elevului, în vederea asigurării continuității intervențiilor educaționale.
23. Psihologul școlar sprijină dezvoltarea holistică a elevului, având următoarele atribuții în cadrul echipei PEI:
 - 23.1. Realizarea evaluării psihologice și sintetizarea informațiilor privind punctele forte, necesitățile, interesele și caracteristicile individuale ale elevului (limbaj, gândire, imaginație, memorie, atenție, tip de inteligență, afectivitate/emotivitate, temperament, stil de învățare) și prezentarea acestora echipei PEI;
 - 23.2. formularea recomandărilor pentru membrii echipei privind planificarea activităților de asistență psihologică, în concordanță cu cerințele educaționale speciale și particularitățile individuale ale elevului;
 - 23.3. prezentarea sugestiilor privind adaptările de mediu (ambientale) și psihopedagogice, adecvate necesităților elevului, pentru organizarea procesului educațional individualizat;
 - 23.4. elaborarea și implementarea Planului de intervenție individualizat pentru dezvoltarea proceselor psihice, a sferei afective și relaționale, precum și pentru diminuarea comportamentelor indezirabile;
 - 23.5. colaborarea cu toți specialiștii implicați în elaborarea, implementarea și evaluarea PEI;
 - 23.6. colaborarea cu părinții/reprezentanții legali ai elevului, pentru oferirea suportului necesar și recomandărilor pentru susținerea intervențiilor educaționale;

- 23.7.monitorizarea progreselor în dezvoltarea elevului pe domenii (limbaj și comunicare, fizic, cognitiv, dezvoltare personală, socială, emoțională și comportamentală).
24. Logopedul asigură intervenția individualizată pentru dezvoltarea limbajului și comunicării elevilor și are următoarele responsabilități:
 - 24.1.participarea la procesul de elaborare, implementare, monitorizare, revizuire și actualizare a PEI, în calitate de membru al echipei PEI, prin furnizarea de informații privind dezvoltarea limbajului și comunicării elevului;
 - 24.2.elaborarea și implementarea Planului de intervenție individualizat în vederea dezvoltării limbajului și comunicării, în funcție de nivelul de dezvoltare și necesitățile specifice ale elevului;
 - 24.3.coordonarea programelor de asistență logopedică în colaborare cu alți specialiști implicați, în vederea asigurării unei intervenții coerente și continue;
 - 24.4.selectarea și elaborarea materialelor didactice accesibile și adaptate nevoilor elevului, pentru facilitarea comunicării și învățării;
 - 24.5.oferirea de asistență metodologică cadrelor didactice în abordarea individualizată a elevului cu tulburări de limbaj și comunicare, prin recomandări privind strategiile și metodele de intervenție;
 - 24.6.monitorizarea progresului elevului în dezvoltarea competențelor de limbaj și comunicare, prin evaluări periodice și consemnarea rezultatelor în documentația specifică;
 - 24.7.colaborarea cu părinții/reprezentanții legali ai elevului, oferind recomandări și suport pentru continuarea intervenției logopedice și consolidarea achizițiilor de limbaj la domiciliu.
25. Psihopedagogul asigură sprijinul educațional și are următoarele responsabilități:
 - 25.1.implicarea în toate etapele procesului PEI (elaborare, implementare, monitorizare și revizuire/actualizare) pentru elevul cu cerințe educaționale speciale, în calitate de membru al echipei;
 - 25.2.elaborarea și aplicarea Planului de intervenție individualizat în cadrul asistenței psihopedagogice, în funcție de necesitățile și potențialul elevului;
 - 25.3.acordarea de suport metodologic cadrelor didactice, cadrelor didactice de sprijin și altor specialiști implicați, pentru prevenirea, identificarea și diminuarea dificultăților de dezvoltare, învățare și adaptare ale elevilor cu cerințe educaționale speciale;
 - 25.4.acordarea de sprijin părinților/reprezentanților legali în realizarea obiectivelor privind învățarea și adaptarea elevului cu cerințe educaționale speciale;
 - 25.5.monitorizarea periodică a progresului în dezvoltarea cognitivă, socio-emoțională și comportamentală a elevului cu cerințe educaționale speciale, în baza instrumentelor specifice de evaluare.

Rolul elevului și al părinților/reprezentanților legali în elaborarea și implementarea Planului educațional individualizat

26. Elevul are un rol important și activ în procesul de elaborare și implementare a Planului educațional individualizat, contribuind prin experiența și perspectivele sale personale la individualizarea intervențiilor educaționale, prin:
 - 26.1.participarea la procesul de elaborare și implementare a PEI, oferind informații relevante despre stilul și modul său de învățare, în concordanță cu necesitățile sale educaționale;
 - 26.2.comunicarea punctelor sale forte, a preferințelor și a aspectelor mai puțin preferate, facilitând adaptarea și individualizarea intervențiilor educaționale;
 - 26.3.oferirea feedback-ului privind gradul de adecvare și utilitate al adaptărilor ambientale, al echipamentelor, precum și al strategiilor didactice și de evaluare aplicate;
 - 26.4.implicarea în procesul educațional, în funcție de capacitățile sale, conform prevederilor PEI, nivelul de participare fiind adaptat particularităților individuale de dezvoltare.
27. Părinții/reprezentanții legali ai elevului au următoarele responsabilități:
 - 27.1.furnizarea informațiilor actualizate despre elev (starea de sănătate, regimul de învățare, realizarea temelor, stilul și modul de învățare acasă etc.);

- 27.2. oferirea informațiilor relevante pentru elaborarea adaptărilor și modificărilor curriculare (talente și abilități manifestate acasă și în comunitate, preocupări, preferințe/non-preferințe, stil de învățare, interese și reacții în diverse situații);
- 27.3. participarea, după caz, la stabilirea unităților de competență și a finalităților educaționale, prin exprimarea opiniei și contribuirea cu informații relevante privind potențialul și nevoile de dezvoltare ale elevului;
- 27.4. consolidarea și asigurarea continuității demersului educațional și non-educațional inițiat de personalul didactic, prin crearea în mediul familial a condițiilor favorabile pentru exersarea, aplicarea practică și transferul competențelor dobândite în școală;
- 27.5. furnizarea informațiilor privind modul în care elevul transferă competențele dobândite în școală către situații cotidiene și în comunitate;
- 27.6. implicarea activă în procesul decizional referitor la elev, inclusiv în elaborarea și implementarea programelor de abilitare/reabilitare, contribuind la continuitatea intervențiilor educaționale și de sprijin;
- 27.7. asigurarea participării regulate a elevului la activitățile școlare și susținerea unui parcurs educațional constant și stabil.

Secțiunea 2. Etapele elaborării și aprobării Planului educațional individualizat

28. PEI se elaborează obligatoriu în echipă, fiecare membru având responsabilități clar stabilite și corelate pe întreg parcursul procesului. Acesta se întocmește în termen de cel mult 30 de zile de la recepționarea Raportului de evaluare complexă a dezvoltării copilului (în cazul elaborării inițiale) și la începutul fiecărui an de studii (pentru copiii care au beneficiat de PEI în anul precedent).
29. În elaborarea PEI, echipa utilizează multiple surse de informare pentru a asigura un plan adaptat nevoilor și potențialului elevului, precum: evaluarea complexă a dezvoltării elevului, date și observații școlare, PEI anterior, recomandări medicale și psihologice, ghiduri și resurse de specialitate, colaborarea cu familia și alți specialiști, precum și instrumente standardizate de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale.
30. Analiza rezultatelor evaluării complexe a dezvoltării elevului și identificarea necesităților.
 - 30.1. În cadrul primei ședințe a echipei PEI, președintele Comisiei multidisciplinare instituționale sau coordonatorul echipei prezintă constatările, concluziile și recomandările din Raportul de evaluare complexă a dezvoltării copilului, transmis instituției de către Structura de asistență psihopedagogică (SAP).
 - 30.2. Membrii echipei PEI examinează recomandările STAP pentru fiecare domeniu de dezvoltare și completează analiza cu informații privind punctele forte ale elevului, interesele, stilul de învățare și tipul de inteligență, acestea constituind baza planificării intervențiilor individualizate.
 - 30.3. Identificarea punctelor forte se realizează în baza rezultatelor evaluării/reevaluării complexe, a evaluării inițiale și a observațiilor sistematice asupra comportamentului elevului în diverse contexte educaționale, evidențiind competențele relevante pe fiecare domeniu de dezvoltare.
 - 30.4. Stabilirea necesităților se realizează pe baza recomandărilor din Raportul de evaluare/reevaluare complexă, a observațiilor asupra elevului și a rezultatelor evaluărilor docimologice, ținând cont de zona proximei dezvoltări.
 - 30.5. În cazul în care dezvoltarea elevului într-un anumit domeniu corespunde standardelor de vârstă, în rubrica „Necesități” se indică lipsa necesităților specifice („Nu atestă necesități specifice”).
31. Stabilirea și planificarea serviciilor de suport pentru asistență individualizată a elevului.
 - 31.1. Serviciile de suport se stabilesc în baza concluziilor Raportului de evaluare/reevaluare complexă, incluzând perioada, orarul intervențiilor și responsabilii pentru implementarea acestora.
 - 31.2. În cazul în care instituția nu dispune de anumiți specialiști (logoped, psiholog, psihopedagog), SAP asigură suport metodologic pentru planificarea și realizarea intervențiilor individualizate.
 - 31.3. Dacă elevul beneficiază de servicii de suport în alte structuri comunitare, se indică instituția, specialistul prestator și orarul intervențiilor.

32. Stabilirea structurii și a obiectivelor PEI:
- 32.1. PEI include obligatoriu: date generale despre elev; forma de incluziune (totală, parțială sau ocazională); domeniile de dezvoltare (fizic, cognitiv, limbaj și comunicare, dezvoltare personală, socială și emoțională; orarul elevului; serviciile de suport (asistență psihologică, logopedică, psihopedagogică, educațională etc.); tipul de curriculum (CG, CGA, CM), formele și instrumentele de evaluare, responsabilitățile membrilor echipei, indicatori de monitorizare a progresului (Anexa 1).
33. Planificarea educațională individualizată se realizează în baza unor obiective clare, măsurabile și realiste. Formularea obiectivelor de tip SMART și utilizarea taxonomiilor cognitive asigură structurarea coerentă a procesului de învățare și evaluarea progresului elevului.
34. Stabilirea tipului de curriculum la disciplinele de studiu.
- 34.1. Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare poate avea loc pe două căi: prin adaptări curriculare, care presupun ajustarea strategiilor de predare-învățare-evaluare, și prin modificări curriculare, care vizează modificarea finalităților, conținuturilor și/sau strategiilor didactice.
- 34.2. Tipul de curriculum se stabilește de cadrul didactic de la disciplină, în coordonare cu președintele Comisiei multidisciplinare instituționale.
- 34.3. Individualizarea procesului educațional nu implică în mod obligatoriu adaptări pentru toate disciplinele; elevul poate urma curriculumul general (CG), curriculumul general cu adaptări ale strategiilor de predare-învățare-evaluare (CGA) sau curriculumul modificat (CM), în funcție de specificul disciplinei și de necesitățile individuale ale acestuia.
- 34.4. Curriculumul general cu adaptări ale strategiilor de predare-învățare-evaluare (CGA) presupune identificarea și utilizarea strategiilor didactice care asigură progresul în dezvoltarea elevului cu cerințe educaționale speciale, precum și corelarea și adaptarea acestora la potențialul elevului, în vederea realizării finalităților educaționale prevăzute de Curriculumul general.
- 34.5. Curriculumul modificat (CM) se elaborează de cadrul didactic care predă disciplina, pentru fiecare semestru, se avizează de șeful Comisiei metodice și se anexează obligatoriu la PEI, ca parte componentă a acestuia, conform structurii-model din Anexa 2.
- 34.6. Individualizarea procesului educațional prin modificări curriculare presupune ajustarea finalităților educaționale, a conținuturilor și a strategiilor de predare-învățare-evaluare din curriculumul general, în funcție de potențialul și particularitățile de dezvoltare ale elevului. În acest caz, elevul cu cerințe educaționale speciale parcurge un curriculum modificat (CM), elaborat de cadrul didactic în colaborare cu specialiștii implicați în asistența copilului.
- 34.7. Modificările curriculare se realizează pentru a asigura participarea activă a elevului în procesul educațional și pregătirea acestuia pentru viață, fiind aplicate prin simplificare, comasare sau excludere, în funcție de nivelul de accesibilitate a conținuturilor și obiectivelor.
35. Stabilirea tipurilor de adaptări curriculare.
- 35.1. Membrii echipei PEI planifică adaptările cu scopul de a facilita incluziunea elevului în activitățile educaționale. Acestea includ adaptări psihopedagogice, adaptări în procesul de evaluare, adaptări de mediu (ambientale) și utilizarea echipamentului specializat.
- 35.2. Adaptările psihopedagogice vizează ajustarea strategiilor, metodelor, procedeelelor și materialelor didactice, în scopul facilitării procesului educațional și al asigurării progresului elevului cu cerințe educaționale speciale.
- 35.3. Adaptările în procesul de evaluare se referă la modul de organizare și la adaptarea strategiilor, metodelor, tehnicilor și formelor de evaluare, astfel încât elevul să poată demonstra competențele dobândite.
- 35.4. Adaptările ambientale vizează modificări și măsuri de sprijin în mediul fizic al clasei sau al instituției, pentru a asigura participarea efectivă a elevului la activitățile educaționale.

- 35.5.Utilizarea echipamentului specializat include tehnologii asistive destinate compensării sau substituirii unor funcții ale organismului, facilitând participarea elevului cu cerințe educaționale speciale la procesul de învățare, interacțiune și comunicare.
36. Planificarea activităților de pregătire a tranziției elevului.
 - 36.1.Membrii echipei PEI stabilesc și planifică acțiuni specifice care asigură tranziția elevului cu cerințe educaționale speciale între nivelurile de învățământ, inclusiv de la învățământul primar la cel gimnazial, precum și pentru finalizarea studiilor și integrarea ulterioară în învățământul profesional tehnic și/sau în viața socială.
 - 36.2.Activitățile de tranziție vizează pregătirea progresivă a elevului pentru noile cerințe educaționale, prin consolidarea competențelor de învățare, autonomie personală, socializare și orientare vocațională.
 - 36.3.În procesul de planificare a tranziției, echipa PEI colaborează cu părinții/reprezentanții legali și, după caz, cu specialiști din alte servicii comunitare, instituția de învățământ unde va merge copilul pentru a asigura continuitatea sprijinului și adaptarea corespunzătoare la noul nivel educațional sau de integrare socială.
37. Planul educațional individualizat se semnează de către toți membrii echipei PEI, confirmând acordul asupra conținutului acestuia și asumarea responsabilităților ce le revin în procesul de implementare, după care este înaintat Comisiei multidisciplinare instituționale pentru examinare.
38. Comisia multidisciplinară instituțională examinează PEI și îl înaintează Consiliului profesoral al instituției pentru aprobare.
39. Consiliul profesoral aprobă PEI, iar hotărârea acestuia este validată prin ordinul administrației instituției. Pentru asigurarea implementării eficiente, fiecărui membru al echipei PEI i se distribuie un exemplar al documentului aprobat.
40. PEI aprobat se păstrează în dosarul personal al elevului cu cerințe educaționale speciale. În cazul transferului elevului la o altă instituție de învățământ, acesta se transmite administrației instituției primitoare, sub semnătură, conform procedurilor stabilite.

Secțiunea 3. Implementarea Planului educațional individualizat

41. Etapa de implementare a PEI vizează aplicarea în practică a serviciilor de suport educațional și non-educațional stabilite în procesul de elaborare, în scopul asigurării progresului școlar și al dezvoltării holistice a elevului.
42. Implementarea PEI este realizată de întreaga echipă multidisciplinară, prin colaborare constantă și comunicare eficientă privind aplicarea strategiilor planificate și monitorizarea evoluției elevului pe diverse domenii de dezvoltare.
43. Implementarea PEI include ansamblul intervențiilor educaționale, specializate și non-educaționale, realizate în mod coordonat de către echipa multidisciplinară, după cum urmează:
 - 43.1.Asistența educațională la clasă, realizată de cadrul didactic, prin adaptarea strategiilor și a materialelor didactice la necesitățile elevului, precum și acordarea suportului la disciplină (inclusiv pentru realizarea temelor pentru acasă), în conformitate cu finalitățile stabilite. Cadrul didactic de sprijin asigură intervenții individuale și/sau de grup, asistă elevul în timpul activităților didactice și oferă suport în procesul de învățare, pentru facilitarea accesului și participării acestuia;
 - 43.2.Asistența specializată, acordată de specialiști (logoped, psiholog, psihopedagog), prin activități individuale și/sau de grup, desfășurate în cadrul CREI sau în alte spații educaționale, în concordanță cu obiectivele stabilite;
 - 43.3.Suportul non-educațional, oferit de specialiști, care include servicii de reabilitare fizică, terapii specifice, asistență medicală, transport specializat, alimentație și echipamente asistive, după caz.

Secțiunea 4. Monitorizarea, revizuirea și actualizarea Planului educațional individualizat

44. Monitorizarea implementării PEI reprezintă un proces continuu de evaluare a progresului elevului în raport cu obiectivele stabilite.

45. Monitorizarea PEI se realizează pe tot parcursul etapelor de elaborare și implementare, având ca scop: verificarea concordanței PEI cu cerințele educaționale speciale ale elevului, aprecierea relevanței obiectivelor și intervențiilor propuse, evaluarea distribuirii rolurilor în cadrul echipei, identificarea eventualelor dificultăți în aplicare și a soluțiilor de remediere, precum și estimarea impactului asupra progresului în dezvoltarea elevului, în vederea revizuirii și actualizării documentului.
46. Membrii echipei PEI monitorizează progresul elevului prin colectarea și analiza sistematică a informațiilor privind atingerea obiectivelor, nivelul de participare și implicare, precum și eficiența strategiilor și intervențiilor aplicate. Rezultatele sunt consemnate în Fișa de monitorizare.
47. Membrii Comisiei multidisciplinare instituționale monitorizează procesul de implementare a PEI, inclusiv progresul elevilor cu cerințe educaționale speciale, asigurând respectarea măsurilor de sprijin și a adaptărilor ambientale, psihopedagogice și curriculare stabile.
48. Modificările rezultate în urma revizuirii PEI, aprobate de CMI, se atașează la dosarul elevului și sunt însoțite de referința la data și numărul Procesului-verbal în care acestea au fost consemnate.

Capitolul III. Dispoziții finale

49. Prezenta Instrucțiune intră în vigoare la data aprobării și se aplică tuturor instituțiilor de învățământ primar și secundar general, în vederea asigurării desfășurării procesului educațional în condiții de calitate, echitate și incluziune.
50. Implementarea prevederilor Instrucțiunii este monitorizată de către organele locale de specialitate din domeniul învățământului și de către conducerea instituțiilor de învățământ, în colaborare cu specialiștii din cadrul structurilor teritoriale de asistență psihopedagogică.
51. Prevederile prezentei Instrucțiuni pot fi revizuite, completate sau actualizate, în baza analizei aplicării în practică și a necesităților curente ale sistemului educațional.
52. Conducătorii instituțiilor de învățământ asigură aducerea la cunoștința cadrelor didactice și a specialiștilor implicați a prevederilor prezentei Instrucțiuni, precum și aplicarea unitară a acestora în procesul educațional.

Planul educațional individualizat (structura-model)

Aprobat

(director)_____
(semnătura)

„____” _____ 20 ____

Perioada de implementare _____

1. Date generale:

Nume, prenume	
Data nașterii	
Clasa	
Cerințe educaționale speciale (conform abordării UNESCO, 1995)	
Forma de incluziune recomandată	☐ ocazională ☐ parțială ☐ totală
Dizabilitate, după caz	☐ sever ☐ accentuat ☐ mediu

2. Particularitățile individuale de dezvoltare a elevului (Puncte forte și necesități)

Domeniul de dezvoltare	Puncte forte	Necesități
Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății (<i>statut fizic, motorica fină și grosieră, mod de deplasare, comportament adaptativ</i>)		
Dezvoltarea limbajului și a comunicării (<i>limbaj verbal/nonverbal, nivel de dezvoltare și utilizare</i>)		
Dezvoltarea cognitivă (<i>nivel de achiziții generale, percepere, orientare, atenție, memorie, gândire</i>)		
Dezvoltarea personală, emoțională și socială (<i>competențe sociale, afectivitate, emotivitate, nivel și mod de relaționare cu semenii, persoanele adulte</i>)		

3. Orarul săptămânal al elevului

Interval orar	Luni	Mărti	Miercuri	Joi	Vineri

4. Servicii de suport

Denumirea serviciului	Specialistul care va presta, locul	Data încadrării elevului în serviciu	Perioada/frecvența

5. Tip de curriculum la disciplinele de studiu

Nr. crt.	Disciplina de studiu	CG	CGA	CM	Nr. crt.	Disciplina de studiu	CG	CGA	CM
1.					9.				
2.					10.				
3.					11.				
4.					12.				
5.					13.				
6.					14.				
7.					15.				
8.					16.				

Este scutit de studierea unor discipline școlare sau unele discipline sunt excluse/comasate

Nu ☐

Da ☐ (a indica disciplina/disciplinele) _____

6. Adaptări

Adaptări psihopedagogice	Adaptări în materie de evaluare	Adaptări de mediu (ambientale)

Necesită echipament specializat:

Nu ☐

Da ☐ (se va indica echipamentul necesar) _____

7. Activități de pregătire a tranziției elevului la o nouă treaptă de școlarizare

Activitatea planificată	Data realizării	Responsabil/i	Parteneri

Membrii echipei de elaborare și implementare a PEI:

Nume, prenume	Funcția	Semnătura

Consultarea PEI cu părinții/reprezentantul legal și elevul

PEI a fost consultat cu părinții/reprezentantul legal:

Numele, prenumele părintelui/reprezentantului legal: _____

Semnătura: _____

Data: _____

PEI a fost consultat cu elevul:

Semnătura: _____

Data: _____

Model de structură a curriculumului modificat
Curriculum modificat la _____(disciplina de studiu)

Coordonat:
Președintele Comisiei metodice

(denumirea comisiei metodice)

(nume, prenume, semnătura)

_____ 2026 _____

Aprobat:
Președintele CMI

(nume, prenume)

(semnătura)

_____ 2026 _____

Numele, prenumele elevului _____

Clasa _____

Perioada de realizare _____

Numele, prenumele cadrului didactic _____

Corelarea unităților de competență conform
Curriculumului general pentru învățământul primar și secundar (ciclul I și II)

Unități de competență (UC) modificate	Unități de conținut		Rezultate ale învățării
	Concepte fundamentale/ Procese și relații esențiale	Conținuturi aplicative, contextuale	

*** Se va elabora pentru fiecare disciplină pentru care echipa PEI a decis și a specificat în compartimentul 4 al PEI parcurgerea materiei de program prin modificări curriculare (CM).

Fișă de monitorizare a evoluției în dezvoltarea elevului

Domeniul de dezvoltare	Rezultatele învățării (<i>progrese obținute</i>)	
	La finele semestrului I al anului de studiu	La finele anului de studiu
Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății (<i>statut fizic, motorica fină și grosieră, mod de deplasare, comportament adaptativ</i>)		
Dezvoltarea limbajului și a comunicării (<i>limbaj verbal/ nonverbal, nivel de dezvoltare și utilizare</i>)		
Dezvoltarea cognitivă (<i>nivel de achiziții generale, percepere, orientare, atenție, memorie, gândire</i>)		
Dezvoltarea personală, emoțională și socială (<i>competențe sociale, afectivitate, emotivitate, nivel și mod de relaționare cu semenii, persoanele adulte</i>)		